Річний звіт 2018

У 2019 році VoxUkraine виповнюється п’ять років. Як усе починалося? 2014 року після Революції Гідності українські економісти, які живуть і працюють за кордоном, Тимофій Милованов, Юрій Городніченко, Олександр Талавера та Володимир Білоткач почали вести економічний блог VoxUkraine. Їх об’єднала велика мета: щоб в економічній політиці нової України було менше помилок, які так дорого коштують кожному українцю. Згодом до економістів приєднались сотні інших фахових експертів з України та з-за кордону, і простий блог на безкоштовному домені переріс в авторитетний онлайн-журнал та потужну громадську організацію.

Ми у VoxUkraine переконані, що мільйони українців будуть жити краще, якщо рішення в цій країні будуть прийматись якісно. Для цього ми на основі фактів та даних пояснюємо та аналізуємо економічні процеси, прискіпливо слідкуємо за ходом реформ в Україні, перевіряємо слова політиків та звертаємо увагу на важливі економічні проблеми. За роки нашої роботи ми стали потужним майданчиком для обговорення проблем України.

Ми віримо у конкуренцію, рівні правила гри, інклюзивність, меритократію. Найважливіша цінність для нас — якість наших матеріалів та довіра читачів. Кожен матеріал проходить перевірку двома редакторами Редакційної колегії VoxUkraine. Ми фінансуємося за рахунок читачів і міжнародних організацій та не дозволяємо нікому впливати на редакційну політику. Ми об’єднуємо тих, хто критично мислить, бере на себе відповідальність та щодня будує нову та успішну Україну.

VoxUkraine — це голос країни у цифрах, даних та аналітиці.

Слово редактора

Ілона Сологуб, CEO VoxUkraine

Минулий рік був присвячений підсиленню інституційної складової VoxUkraine. Ми оформили органи управління, політики та процеси. Адже лише інституційно сильні організації є стійкими, можуть рости та досягати своїх цілей не ризикуючи скотитися у хаос.

Водночас, процеси є важливим, але не головним елементом організації. В основі місії, стратегії та всієї діяльності організації лежать цінності. Цінності - це те, заради чого ми працюємо та чим керуємося не лише в роботі, а й загалом у житті. Цінності дозволяють не втратити точку опори та орієнтир у будь-якій складній ситуації. Цінності VoxUkraine - це...

Свобода. Лише вільна людина може творити нове, рости, розвиватися й розвивати суспільство, в якому вона живе. У VoxUkraine ми вільні у виборі тем досліджень та статей. Ми маємо час добре продумати кожну статтю, оскільки

наш пріоритет — якість. І тримати її допомагає

Професіоналізм. Професіоналізм — це перш за все щире та відповідальне ставлення до своєї роботи. На нашу думку, в Україні не вистачає професіоналізму. Тому ми як можемо збільшуємо його кількість. Ми намагаємося бути максимально корисними нашим читачам та країні, у якій живемо.

Не секрет, що за багатьма параметрами Україна сильно відстає від розвинених країн. Щоб не скотитися до «третього світу», нам потрібно розвиватися набагато швидше, ніж свого часу це робили країни «першого». Тому нашою цінністю є

Зміни. Пам'ятаючи, що повна стабільність — лише на цвинтарі, ми вітаємо зміни та розвиток. Ми виступаємо за прогресивні зміни — ті, які дозволять нашій країні забезпечити краще життя для кожного її мешканця. Оскільки нашою цінністю також є

Люди. Ми працюємо для того, щоб підвищити якість економічних рішень, які ухвалюються в Україні. У свою чергу, якісніші рішення підвищують рівень економічного розвитку країни та добробут наших співвітчизників. Ми любимо своїх співгромадян — і хочемо, щоб вони жили краще. Ми поважаємо та підтримуємо один одного й тому здатні невеликими силами досягати значних результатів. У цьому нам допомагає

Креативність. Ми не боїмося експериментувати. Свобода та співпраця допомагають генерувати нові ідеї, а професіоналізм — розробляти способи їхнього втілення. Креативні ідеї та професійне їх утілення дозволяють нам не лише привернути увагу читачів, а й здобути їхню довіру.

Довіра — це те, чого в нашому суспільстві мало порівняно з розвиненими країнами. Але останнім часом її стає більше. Сподіваємося, що в цьому є й наш невеликий внесок.

За результатами опитувань, найбільше українці довіряють волонтерам — і ми розуміємо чому. Майже п'ять років якість наших статей підтримує на волонтерських засадах редколегія. І ці люди не погодилися б працювати на будь-яких інших умовах. Членів редколегії мотивує бажання зробити щось корисне для України, допомогти їй змінитися на краще. Професійна редколегія та вибудуваний редакційний процес дозволяють нам бути чесними.

Ми чесні з читачами, але перш за все — з самими собою. Інколи ми припускаємося помилок. Але завжди визнаємо їх та вдосконалюємо процеси таким чином, щоб уникнути подібних помилок у майбутньому. **Чесністю** я завершую перелік цінностей VoxUkraine. Але це не означає, що вона на останньому місці. Серед наших цінностей немає більш чи менш важливих. Вони формують єдину систему та підтримують одна одну — й нашу команду. А ми підтримуємо їх.

VoxUkraine у 2018

Протягом 2018 року ми активно слідкували за процесами, тенденціями та подіями, які впливають на економічну сферу, але намагались дивитися глибше, розуміти більше, висвітлювати краще. VoxUkraine — це унікальна платформа, що об'єднує найкращих економістів та юристів, які продукують ексклюзивний контент. Ми піднімаємо важливі теми, які залишаються поза активною увагою інших медіа, займаємось освітніми проектами, пояснюємо, як відбуваються економічні процеси та як їх вдосконалити, аби кожен українець жив краще. Ми прагнемо формувати порядок денний в економічній сфері та розширювати доступ до якісної інформації, необхідної для осмисленого вибору.

Ми працюємо для своїх читачів. У 2018 ми провели велике опитування, щоб дізнатися вашу думку про нас. Ми вдячні всім, хто взяв участь в опитуванні або іншим чином надавав нам зворотній зв'язок.

- **80,8%** опитаних оцінили якість контенту VoxUkraine вище 8 балів за десятибальною шкалою.
- Задоволені актуальністю контенту **83,1% опитаних**.
- **75%** подобається оформлення матеріалів.
- **77%** рекомендують нас читати своїм друзям та знайомим.

Ми пишаємося простими, але дуже важливими речами: що нас читають, до нас приходять і прислухаються, нас критикують і підтримують, нам допомагають рости. Про все це детальніше нижче. Дякуємо, що ви були з нами в 2018!

Нас читають

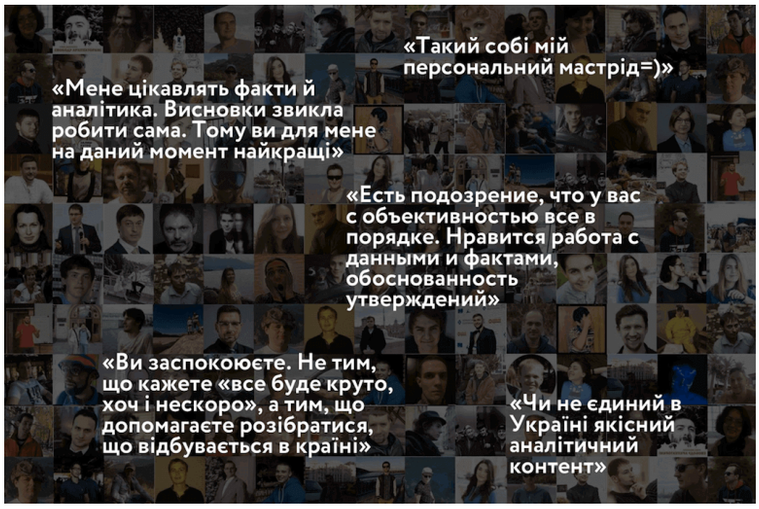

Тільки факти:

- 455 статей опубліковано на сайті VoxUkraine, що на 161 більше, ніж 2017 року
- 885 посилань на дослідження й статті VoxUkraine в українських ЗМІ
- Понад 1,7 млн осіб — загальне охоплення контенту VoxUkraine
- 39 961 підписників у соціальних мережах VoxUkraine, в тому числі 2783 у Телеграмі
- 98 нових авторів написали статті для VoxUkraine протягом року
- 3002 фактчеків зробила команда VoxCheck
- 109 нормативних актів було проаналізовано та оцінено експертами iMoRe
- 14 великих спецпроектів-досліджень, побудованих на даних, написано командою VoxUkraine
- 246 коментарів опубліковано 83 регіональними ЗМІ партнерами VoxUkraine

VoxUkraine створений і залишається відкритим майданчиком для обговорень. Кожен може опублікувати свою статтю після проходження peer-review двома редакторами (два незалежних редактори перевірять якість матеріалу).

Переважну більшість наших статей перепубліковували провідні українські ЗМІ. Теми статей були найрізноманітнішими. Проте було декілька тем, на які ми хотіли б звернути вашу увагу.

Головні теми

Популізм: розібрались, чому популізм крокує Європою та Україною й до чого він призводить

ПОПУЛІЗМ: ПРОБЛЕМА №1?

Михайло Мінаков: Перемога популістів у 2019-му прирікає Україну на період безвиході

Автори: **Борис Давиденко, Олена Шкарпова**

ПОПУЛІЗМ: ПРОБЛЕМА №1?

Випробування популізмом: у чому особливість ситуації у Східній Європі

Автор: **Ганспетер Крізі**

ПОПУЛІЗМ: ПРОБЛЕМА №1?

Антологія популізму: дійсна причина народної любові та ефективна зброя проти українських популістів

Автор: **Віталій Проценко**

Міграція: скільки українців працюють за кордоном та чому ніхто не може назвати точну кількість трудових мігрантів

МІГРАЦІЯ

2,5 млн, або кожен десятий дорослий українець, працюють за кордоном. Це багато, але не катастрофа

Автор: **Борис Давиденко**

МІГРАЦІЯ

Велика міграція: чому ніхто в Україні не знає, скільки наших громадян виїхало за кордон

Автор: **Тетяна Тищук**

МІГРАЦІЯ

Всі на вихід. Чи справді українці масово лишають батьківщину? Фактчек

Автори: **Максим Скубенко, Олена Шкарпова**

Макроекономічна стабільність: які уроки має вивчити Україна після криз у Туреччині та Аргентині та як вона може уникнути їхнього сумного досвіду

ЕКОНОМІКА

Макроекономічні ризики зростають і потребують термінових дій. Editorial

Автори: **Редакційна колегія VoxUkraine та команда Київської школи економіки**

ЕКОНОМІКА

Нескінченне танго: причини валютної кризи в Аргентині та її уроки для України

Автор: **Ростислав Аверчук**

ЕКОНОМІКА

Знов у ту ж саму пастку: чотири уроки, які повинна вивчити Україна з кризи в Туреччині. Editorial

Автори: **Редколегія VoxUkraine**

А ще ми вели дискусію про ФОПи, айтішників, Науковий комітет України, стосунки фб та ЗМІ, ідеології кандидатів у президенти. Оцінювали виконання президентської стратегії-2020, дізнались, як російська “фабрика тролів” впливала на довколаукраїнську дискусію у світі, в якому стані ринок нерухомості України та які уряд та парламент найефективніше працювали над Державним бюджетом.

Інтерв’ю

Своїм баченням актуальних проблем України та світу в інтерв’ю VoxUkraine поділилися професори найкращих університетів світу:

- **Професор університету Берклі Алан Ауербах** розповів про старіння населення, мобільність капіталу та податкові пільги,
- **Професор політології Стенфордського університету Анна Гржимала-Бюссе** міркувала про причини електорального успіху популістів,
- **Найкращий молодий економіст світу Роман Шеремета** говорив про експериментальну економіку та стимули, які впливають на поведінку людей,
- **Професор Стокгольмської школи економіки Ларс Свенссон** розповів про незалежність центробанку та водночас його підзвітність суспільству,
- **Професор права Стенфордського університету Ерік Дженсен** розмірковував про правосуддя, справедливість та виконання законів.

Пояснювальні статті

Деякі теми настільки фундаментальні й довкола них стільки нерозуміння та маніпуляцій, що вони потребують окремого грунтовного лікнепу. Так зародились наші експлейнери — про державний бюджет, державний борг та форму правління в Україні.

ДЕРЖАВА

Експлейнер про найважливіше: пояснюємо, що не так із формою правління в Україні

Автор: **Ростислав Аверчук**

ЕКОНОМІКА

130 000 000 000 неочевидних проблем українського бюджету. Що коїться у державних фінансах? Експлейнер

Автор: **Олена Білан**

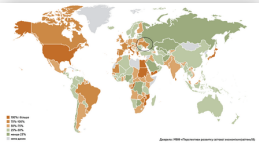

ЕКОНОМІКА

Держборг України — проблема на $76 000 000 000 або $1800 на кожного. Що варто знати? Перший аналітичний експлейнер

Автор: **Сергій Дробот**

Індекси, моніторинги та рейтинги

Уже чотири роки щодватижні експерти проекту «Індекс Моніторингу Реформ» оцінюють нормативні акти, які впливають на правила гри в економіці. У січні 2019 року вийшов 100-й випуск індексу!

А для тих, хто не слідкує за реформами настільки часто, готуємо квартальні огляди реформ.

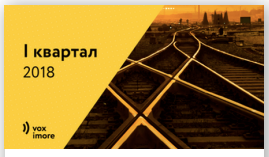

IMOPE

Дещиця оптимізму: у першому кварталі в Україні трохи прискорився темп реформ

Автор: **Тетяна Тищук**

IMOPE

Швидкість реформ у II кварталі – гірше не було

Автор: **Тетяна Тищук**

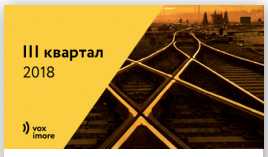

IMOPE

На які реформи спромоглася влада за декілька місяців до виборів. Огляд iMoRe за III квартал

Автор: **Тетяна Тищук**

Дані iMoPe дозволяють оцінити, наскільки активно уряд, депутати та президент ініціюють, а парламентарі підтримують реформи.

Про це ми опублікували:

ДЕРЖАВА

ККД депутата: як оцінити внесок кожного обранця у підтримку реформ

Автор: **Олександр Надельнюк**

IMOPE

Хто в уряді найбільший реформатор: рейтинг міністерств за три з половиною роки

Автори: **Ольга Рибак, Анна Ліченко**

Оскільки більшість реформаторських рішень мають бути затверджені Верховною Радою, якість її роботи — питання важливе. Завдяки аналізу даних у проекті Vox Rada можемо сказати, що ця ВР — найбільший законодавчий спамер за всю історію нашого парламентаризму, реальний склад коаліції суттєво відрізняється від офіційної, чим більше співавторів у закону — тим більші шанси на ухвалення, а кожен депутат у середньому входить у чотири депутатські об'єднання (спойлер: найбільше членів — у МДО «За тверезе майбутнє України»).

Протягом року ми також моніторили виступи потенційних кандидатів у президенти та перевіряли факти у їхніх твердженнях **(проект VoxCheck)**. Як результат — випустили три квартальні рейтинги (один, два, три) та підсумковий за рік, який був опублікований в журналі «Новое время».

Рейтинг брехунів та правдолюбів у 2018

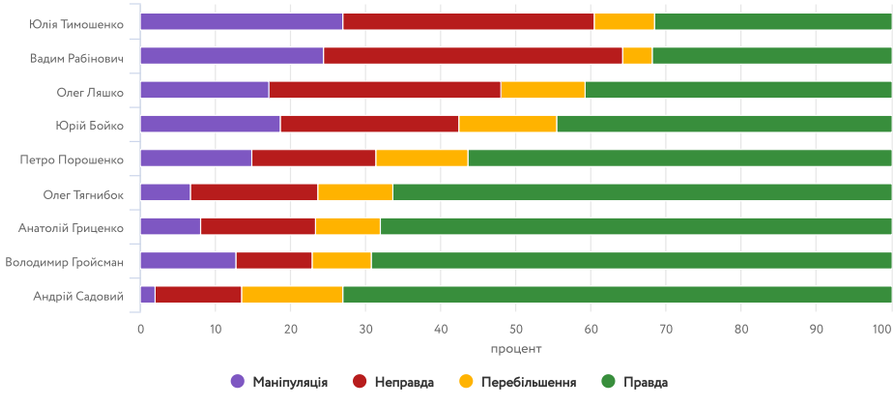

А також випустили низку резонансних фактчеків, наприклад:

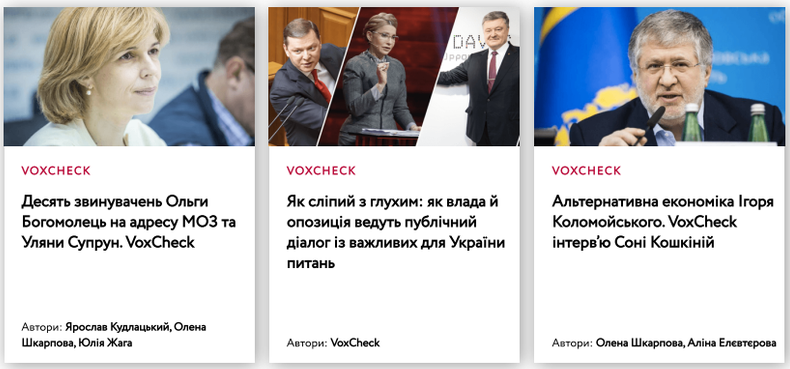

І, звісно, піклувались про те, щоб якісну аналітику читали в регіональних медіа. Неважко здогадатись, яких тем стосувались найпопулярніші коментарі експертів проекту VoxConnector:

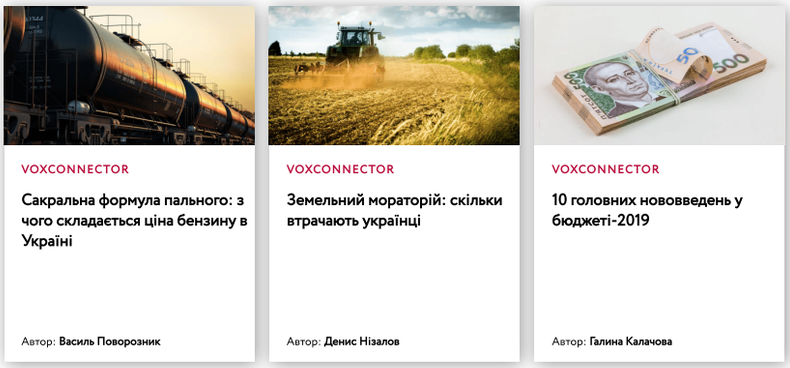

До нас приходять та нас запрошують

Тільки факти:

- 2 зустрічі VoxClub
- 22 лекції з фактчеку та критичного мислення
- 4 експертні зустрічі
- 5 зустрічей дискусійного клубу з економічної журналістики
- 1 зустріч Клубу редакторів VoxConnector
- 764 учасники подій
- 3 офлайн-марафони навчання

Не лише статтями й постами в соцмережах був наповнений 2018 рік. Дискусії треба виносити в офлайн, зустрічатись, сперечатись та знаходити найкращі рішення. В 2018 ми збирали представників влади, експертне коло та журналістів, аби розібратись:

- що планує робити держава з державними банками;
- як Держстат розраховує ВВП та інфляцію;
- чи будуть роздувати бюджет перед виборами;
- скільки українців дійсно працюють за кордоном.

Ми презентували свої дослідження на комітеті ООН та в Atlantic Council, обговорювали реформи та роль аналітичних центрів на Ukraine Reforms Conference в Копенгагені та Семінарі аналітичних центрів у Відні, ділились досвідом на міжнародній конференції фактчекерів, Всеукраїнському медійному конгресі та конференції «Конструктивна журналістика».

В 2018 ми вирішили, що просто створювати якісний контент для локальних медіа не достатньо і треба робити більше — розвивати спроможність регіональних редакцій фахово, цікаво та зрозуміло писати про реформи. Тепер ми робимо це через **Клуб редакторів VoxUkraine** — спільноту найкращих журналістів та редакторів локальних медіа, які розвивають економічну журналістику в Україні. З понад 60 заявок ми відібрали 25 редакцій із 18 регіонів України. Серед учасників: «Конкурент» із Луцька, «Накипело» з Харкова, «Пасажир» з Одеси, Громадське з Запоріжжя. Редактори та журналісти навчаються, зустрічаються з лідерами реформ, працюють над власними проектами, а також отримують ексклюзивний контент від VoxConnector. У рамках освітньої програми члени Клубу з'ясують всі нюанси чотирьох найважливіших сфер — медицини, енергетики, земельного ринку, міжнародної торгівлі та угоди з ЄС.

Крім того, разом із Центром вдосконалення економічної журналістики KSE ми організували 5 зустрічей дискусійного клубу, провели два книжкових клуби, а також 4 офлайн-марафони з перегляду онлайн-курсів. Ми прагнемо дати доступ до найкращих освітніх матеріалів з економіки, реформ, окремих сфер реального сектору, фактчекінгу й не тільки. Це — наш внесок у сталий розвиток та краще майбутнє українського суспільства. В 2018 ми створили онлайн-курс «Фактчек: довіряй — перевіряй». Його мета — розвиток навичок перевірки фактів, даних та критичної оцінки отриманої інформації. Курс є безкоштовним. Якщо раптом ви його досі не пройшли — не гайте часу і реєструйтесь!

Станом на 16 січня 2019 року:

2940
зареєстровано

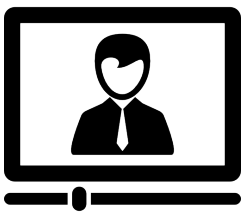

1076
розпочали навчання

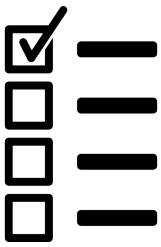

505
склали фінальний тест

Попередній курс «Як писати про економіку без помилок» та новий курс «Прозора енергетика» також доступні та актуальні!

Але це ще не все — ми прочитали понад 20 лекцій з фактчекінгу та критичного мислення для різних аудиторій — від студентів до корпоративного сектору.

Та найголовніше — цього року ми ініціювали регулярні зустрічі VoxClub — спільноти, яка об'єднує тих, хто розділяє наші цінності та робить країну кращою щодня. Долучитись можна за посиланням.

Підтримати VoxUkraine

Нас критикують

Наші статті та рейтинги не залишилися поза увагою критиків. Найрезонанснішим матеріалом став «Не “новий економічний курс”», на другому, третьому та четвертому місцях — рейтинги та перевірки від VoxCheck.

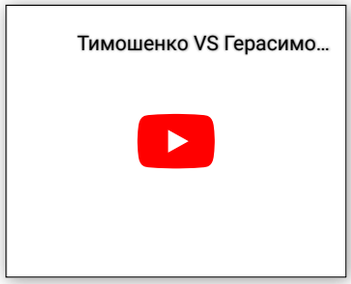

Часом ми робили помилки, але завжди їх виправляли. Ми дуже вдячні тим читачам, які нам на них вказували.

VOXCHECK

Військовий фактчек. Відповідь VoxCheck на лист Анатолія Гриценка щодо перевірки його слів

Автор: **Яр Батог**

ВІДПОВІДЬ

Как рейтинги украинских «брехунів» создают теплую ванну власти

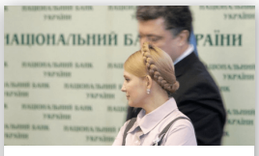

ВІДПОВІДЬ

Кто больше врет в украинской политике и что не так с «рейтингом лжецов»

Нас підтримують та нам допомагають рости

Довіра читачів та якість матеріалів — для нас найважливіша цінність. Все, про що ми розповідали вище, є можливим завдяки підтримці сотень читачів. Минулого року ви вкотре довели, що українцям потрібна якісна аналітика, побудована на даних та фактах, а не емоціях. У червні 2018 ми закінчили краудфандингову кампанію для проекту VoxCheck «Рік до виборів. Готуймося разом!», зібравши 582,5 тис. грн.

Нас також підтримували великі міжнародні фонди та посольства: PACT, Think Tank Fund, National Endowment for Democracy, посольство Нідерландів та США, GIZ. Ми отримали два інституційних гранти від МФ «Відродження» та Pact Inc., які допомогли нам підвищити стійкість організації. В рамках імплементації плану сталого розвитку організації ми поглибили та розширили ключові проекти, поставили собі багато KPIs в операційному плані та протягом року досягнули 90% із них, розробили внутрішні політики та процедури, які допоможуть забезпечити ефективність та прозорість організації та якість контенту.

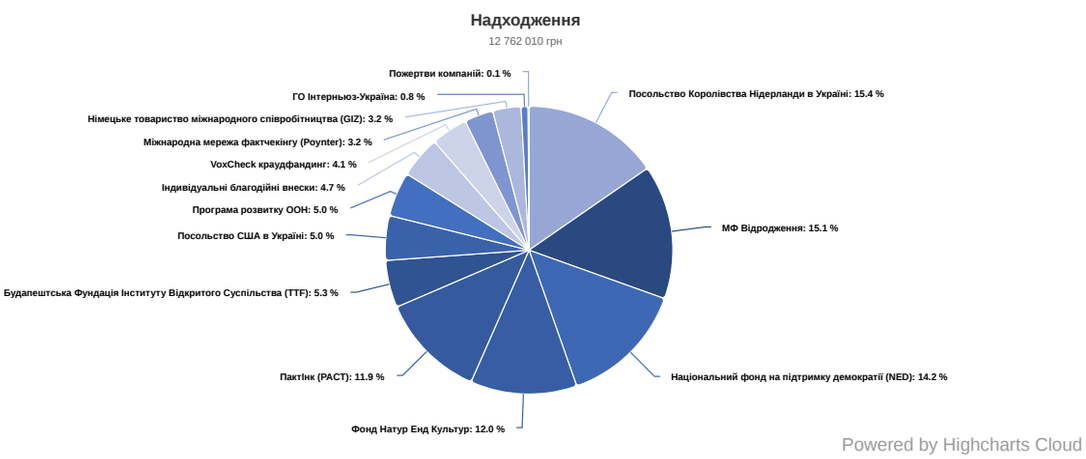

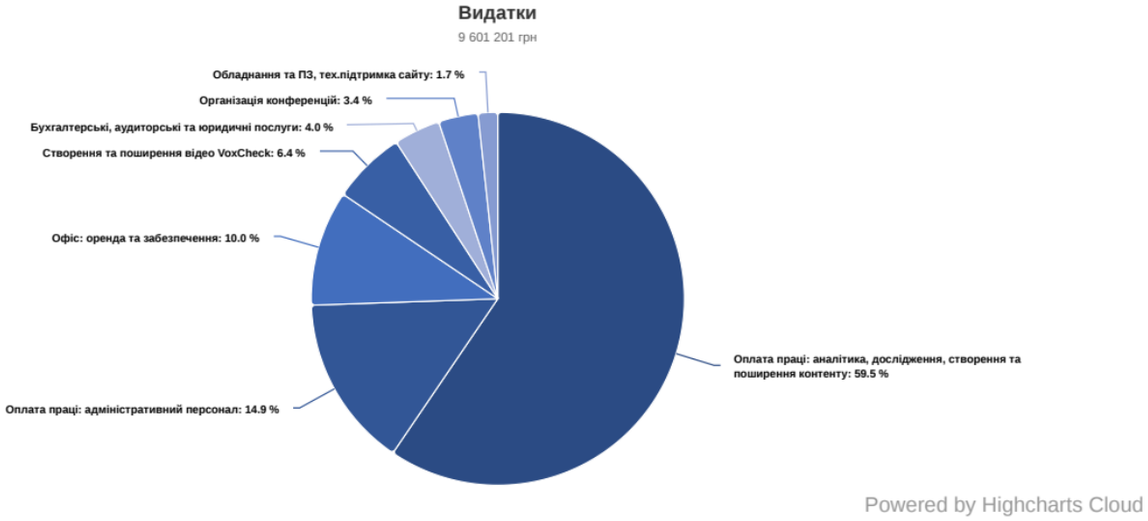

Все, чим ми пишаємось, — це спільний результат роботи класної команди VoxUkraine та волонтерської Редакційної колегії. 2018 року до нас приєднались 8 фахівців: Світлана Сліпченко, Назар Мошняга та Володимир Ланда посилили VoxCheck, Ольга Рибак працювала над iMoRe, Юлія Даниленко стала редактором проекту VoxConnector, Марина Отт — дата-аналітиком, Галина Калачова очолила проект Budget Watchdog, а Людмила Галичина займалась нашими комунікаціями.

Ми сформували Наглядову раду у складі Юрія Городніченка (голова), Олени Білан, Олександра Жолудя, Ілони Сологуб, Сергія Плохія. До редакційної колегії приєднались Дмитро Яблоновський і Тимофій Брік.

Ми приєдналися до Міжнародної мережі фактчекерів (або International Fact-Checking Network), організованої під егідою американського інституту Poynter у 2015 році. Відтоді мережа провела чотири міжнародні фактчек-конференції, до трьох із яких долучився проект VoxCheck, та запустила Кодекс честі фактчекера. VoxCheck пройшов ретельний зовнішній аудит від IFCN (з результатами можна ознайомитися за посиланням) та став підписантом Кодексу честі. Проте цінності Кодексу ми поділяли з самого початку роботи нашого проекту.

Попереду неймовірно цікавий рік, повний викликів та можливостей. Дякуємо, що ви з нами! Побачимось у 2019!

Якщо залишились питання, коментарі чи зауваження — будемо вдячні за зворотній зв’язок особистим повідомленням на voxukraine@voxukraine.org

Підписатись на сторінку у Facebook та на канал у Телеграмі.

VoxUkraine — це незалежна та незаангажована аналітична платформа, яку заснувала та очолює команда досвідчених та висококваліфікованих економістів і юристів, що працюють в Україні та за кордоном. Метою VoxUkraine є підтримка економічних реформ у країні через просування заснованого на дослідженнях аналізу економічної політики, незалежну оцінку економічних перетворень, здійснення моніторингу та інтеграцію України в глобальну мережу економістів і політичних лідерів.

© VOXUKRAINE